

ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ

Λαμβανομένου υπόψη ότι ο Καναδάς βασίζεται σε αρχές που αναγνωρίζουν την υπεροχή του Θεού και του κράτους δικαίου:

Εγγύηση δικαιωμάτων και ελευθεριών

1. Ο Καναδικός Χάρτης Δικαιωμάτων και Ελευθεριών εγγυάται τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που ορίζονται σε αυτόν με την επιφύλαξη μόνο των ευλόγων ορίων που προβλέπονται από το νόμο, όπως προφανώς αιτιολογείται σε μια ελεύθερη και δημοκρατική κοινωνία.

Θεμελιώδεις ελευθερίες

2. Ο καθένας έχει τις ακόλουθες θεμελιώδεις ελευθερίες: (α) ελευθερία συνείδησης και θρησκείας, (β) ελευθερία σκέψης, πεποιθήσεων, γνώμης και έκφρασης, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας του Τύπου και άλλων μέσων επικοινωνίας, (γ) ελευθερία ειρηνικής συνάθροισης, και (δ) ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι.

Δημοκρατικά δικαιώματα

3. Κάθε πολίτης του Καναδά έχει δικαιώματα να ψηφίζει κατά την εκλογή μελών της Βουλής των Κοινοτήτων ή μιας νομοθετικής συνέλευσης και να θεωρείται καταρχήν επιλέξιμος για εκλογή του στα σώματα αυτά. 4. (1) Καμία Βουλή των Κοινοτήτων και καμία νομοθετική συνέλευση δεν υφίσταται για περισσότερο από πέντε έτη από την ημερομηνία ορκομοσίας των μελών της κατόπιν γενικών εκλογών. (2) Κατά τη διάρκεια τρέχοντος ή επαπειλούμενου πολέμου, εισβολής ή εξέγερσης, η Βουλή των Κοινοτήτων μπορεί να συνεχίζεται από το Κοινοβούλιο και μια νομοθετική συνέλευση μπορεί να συνεχίζεται από το νομοθετικό σώμα πέραν των πέντε ετών, αν η συνέχιση αυτή δεν αντιτίθεται στις ψήφους περισσότερων του ενός τρίτου των μελών της Βουλής των Κοινοτήτων ή της νομοθετικής συνέλευσης, ανάλογα με την περίπτωση. 5. Το Κοινοβούλιο και κάθε νομοθετικό σώμα συνεδίζει τουλάχιστον μία φορά κάθε δώδεκα μήνες.

Δικαιώματα κινητικότητας

6. (1) Κάθε πολίτης του Καναδά δικαιούται να εισέρχεται στον Καναδά, να διαμένει στον Καναδά και να εξέρχεται από τον Καναδά ελεύθερα. (2) Κάθε πολίτης του Καναδά και κάθε πρόσωπο που έχει την ιδιότητα του μόνιμου κατοίκου του Καναδά έχει το δικαίωμα (α) να μετακομίσει και να εγκατασταθεί σε οποιαδήποτε επαρχία, και (β) να επιδιώξει να κερδίζει τα προς το ζήν σε οποιαδήποτε επαρχία. (3) Τα δικαιώματα που ορίζονται στο εδάφιο (2) υπόκεινται σε (α) οποιουσδήποτε νόμους ή πρακτικές γενικής εφαρμογής που ισχύουν σε μια επαρχία διαφορετική από εκείνες που εφαρμόζουν διακρίσεις μεταξύ προσώπων κατά κύριο λόγο βάσει της επαρχίας της τρέχουσας ή της προηγούμενης κατοικίας, και (β) οποιουσδήποτε νόμους που προβλέπουν εύλογες απαιτήσεις διαμονής που προσόνταν για τη λήψη κοινωνικών υπηρεσιών που παρέχονται από το δημόσιο. (4) Τα εδάφια (2) και (3) δεν αποκλίουν κανένα νόμο, πρόγραμμα ή δραστηριότητα που έχει ως αντικείμενο τη βελτίωση σε μια επαρχία των συνθηκών των ατόμων στην εν λόγω επαρχία που κοινωνικά ή οικονομικά βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, εάν το ποσοστό απασχόλησης στην εν λόγω επαρχία είναι κάτω από το ποσοστό απασχόλησης στον Καναδά εν γένει.

Νομικά δικαιώματα

7. Ο καθένας έχει δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την ασφάλεια του απόμουν και το δικαίωμα να μην τα στερηθεί, παρά μόνο σύμφωνα με τις αρχές της θεμελιώδους δικαιούντων. 8. Ο καθένας έχει το δικαίωμα να είναι προστατευμένος έναντι αδικαιολόγητης έρευνας ή σύλληψης. 9. Ο καθένας έχει το δικαίωμα να μην κρατείται ή φυλακίζεται αυθαίρετα. 10. Ο καθένας έχει δικαίωμα κατά τη σύλληψη ή την κράτηση (α) να ενημερώνεται αμέσως για τους λόγους αυτής, (β) να έχει και να προσλαμβάνει συνήγορο χωρίς καθυστέρηση και να τυγχάνει προσδιορισμού της εγκρότητας της κράτησης μέσω εντάλματος προσαγωγής (*habeas corpus*) και να αφήνεται ελεύθερος εάν η κράτηση δεν είναι νόμιμη. 11. Κάθε πρόσωπο που κατηγορείται για αδίκημα το δικαίωμα (α) να ενημερώνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση για το συγκεκριμένο αδίκημα, (β) να δικάζεται εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, (γ) να μην εξαναγκάζεται να είναι μάρτυρας κατά τη διαδικασία κατά του προσώπου αυτού σε σχέση με το αδίκημα, (δ) να θεωρείται αθώος μέχρι να αποδειχθεί ένοχος σύμφωνα με το νόμο σε δίκαια και δημόσια ακρόαση από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, (ε) να μην του αρνούνται εύλογη εξαγορά της ποινής χωρίς βάσιμη αιτιολόγηση, (στ) εξαιρουμένης της περίπτωσης αδικήματος βάσει στρατιωτικού δικαίου που δικάζεται ενώπιον στρατιωτικού δικαστηρίου, να επιλέγεται δίκη με σώμα ενόρκων όπου η μέγιστη ποινή για το αδίκημα είναι φυλάκιση πέντε ετών ή αυστηρότερη, (ζ) να μην κρίνεται ένοχος εξαιτίας οποιαδήποτε πράξης ή παράλεψης, παρά μόνο εάν, κατά τη στιγμή της πράξης ή παράλεψης, αυτή συνιστούσε αδίκημα βάσει του κανονικού ή του διεθνούς δικαίου ή εγκληματική πράξη σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που αναγνωρίζονται από την κοινότητα των εθνών, (η) εάν τελικά αθωωθεί για το αδίκημα να μην δικαστεί εκ νέου γι' αυτό και αν τελικά κριθεί ένοχος και τιμωρηθεί για το αδίκημα, να μην δικαστεί ή τιμωρηθεί εκ νέου γι' αυτό, και (θ) αν κριθεί ένοχος για το αδίκημα και εάν η ποινή για το αδίκημα διαφοροποιείται μεταξύ του χρόνου τελέσεων και του χρόνου καταδίκης, να επιλέγεται η μικρότερη ποινή. 12. Ο καθένας έχει το δικαίωμα να μην υφίσταται καμία σκληρή και ασυνήθιστη μεταχέιριση ή τιμωρία. 13. Ενας μάρτυρας που καταθέτει σε οποιαδήποτε προδικαστική ή δικαστική διαδικασία έχει το δικαίωμα να μην χρησιμοποιηθούν οποιαδήποτε ενοχοποιητικά αποδεικτικά στοιχεία που παρέχεται στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής για να ενοχοποιηθεί ο ίδιος ο μάρτυρας σε οποιαδήποτε άλλη προδικαστική ή δικαστική διαδικασία, παρά μόνο σε τυχόν διώξη για ψευδορκία ή παροχή αντιφατικών αποδεικτικών στοιχείων. 14. Ενας διάδικος ή μάρτυρας σε οποιαδήποτε προδικαστική ή δικαστική διαδικασία που δεν κατανοεί ούτε μιλάει τη γλώσσα στην οποία διεξάγεται η διαδικασία ή είναι κωφός, έχει το δικαίωμα να βοηθείται από έναν διερμηνέα.

Δικαιώματα ιστότητας

15. (1) Κάθε πρόσωπο είναι ίσο ενώπιον και βάσει του νόμου και έχει δικαίωμα σε ίση προστασία και ίση κάλυψη από τον νόμο χωρίς διακρίσεις και, ειδικότερα, χωρίς διακρίσεις λόγω φυλής, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, χρώματος, θρησκείας, φύλου, ηλικίας ή νοητικής ή σωματικής αναπτρίας. (2) Το εδάφιο 1 δεν αποκλίει οποιονδήποτε νόμο, πρόγραμμα ή δραστηριότητα που έχει ως αντικείμενο τη βελτίωση των συνθηκών μειονεκτούντων ατόμων ή ομάδων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω φυλετικής, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, χρώματος, θρησκείας, φύλου, ηλικίας ή νοητικής ή σωματικής αναπτρίας.

Επίσημες γλώσσες του Καναδά

16. (1) Τα αγγλικά και τα γαλλικά είναι οι επίσημες γλώσσες του Καναδά και έχουν ισοτιμία και ίσα δικαιώματα και προνόμια ως προς τη χρήση τους σε όλα τα θεσμικά όργανα του Κοινοβούλου και της κυβερνήσης του Καναδά. (2) Τα αγγλικά και τα γαλλικά είναι οι επίσημες γλώσσες του Νιου Μπράνσονικ και έχουν ισοτιμία και ίσα δικαιώματα και προνόμια ως προς τη χρήση τους σε όλα τα θεσμικά όργανα του νομοθετικού σώματος και της

κυβέρνησης του Νιού Μπράνσγουικ. (3) Τίποτα στον παρόντα Χάρτη δεν περιορίζει την εξουσία του Κοινοβουλίου ή ενός νομοθετικού σώματος να προάγει την ιστορική τη χρήση των αγγλικών και των γαλλικών. 16.1 (1) Η αγγλόφωνη κοινότητα και η γαλλόφωνη κοινότητα στο Νιού Μπράνσγουικ έχουν ισοτιμία και ίσα δικαιώματα και προνόμια, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος διακριτών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και διακριτών πολιτιστικών ιδρυμάτων όπως κρίνονται αναγκαία για τη διατήρηση και την προσγωγή αυτών των κοινοτήτων. (2) Επιβεβαιώνεται ο ρόλος του νομοθετικού σώματος και της κυβέρνησης του Νιού Μπράνσγουικ για τη διατήρηση και την προσγωγή του καθεστώτος, των δικαιωμάτων και των προνομίων που αναφέρονται στο εδάφιο (1). 17. (1) Ο καθένας έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί την αγγλική ή τη γαλλική γλώσσα σε οποιεδήποτε συζητήσεις και άλλες εργασίες του Κοινοβουλίου. (2) Ο καθένας έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί την αγγλική ή τη γαλλική γλώσσα σε οποιεδήποτε συζητήσεις και άλλες εργασίες του νομοθετικού σώματος του Νιού Μπράνσγουικ.

18. (1) Τα καταστατικά, τα πρακτικά και οι εφημερίδες του Κοινοβουλίου εκτυπώνονται και δημοσιεύονται στα αγγλικά και στα γαλλικά, και αμφότερες οι γλωσσικές αποδόσεις είναι εξίσου έγκυρες. (2) Τα καταστατικά, τα πρακτικά και οι εφημερίδες του νομοθετικού σώματος του Νιού Μπράνσγουικ εκτυπώνονται και δημοσιεύονται στα αγγλικά και στα γαλλικά, και αμφότερες οι γλωσσικές αποδόσεις είναι εξίσου έγκυρες.

19. (1) Είτε τα αγγλικά είτε τα γαλλικά μπορούν να χρησιμοποιούνται από οποιοδήποτε πρόσωπο σε, ή σε οποιοδήποτε αίτημα σε διαδικασία προερχόμενη από, οποιοδήποτε πρόσωπο σε, ή σε οποιοδήποτε αίτημα σε διαδικασία προερχόμενη από, οποιοδήποτε δικαστήριο του Νιού Μπράνσγουικ. 20. (1) Κάθε μέλος του κοινού στον Καναδά έχει το δικαίωμα να επικοινωνεί με, και να λαμβάνει διαθέσιμες υπηρεσίες από, οποιονδήποτε επικεφαλής ή κεντρικό γραφείο ενός θεσμικού οργάνου του Κοινοβουλίου ή της κυβέρνησης του Καναδά στα αγγλικά ή στα γαλλικά, και έχει το ίδιο δικαίωμα σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο γραφείο οποιουδήποτε τέτοιου θεσμικού οργάνου όταν (α) υπάρχει σημαντική ζήτηση για επικοινωνία και υπηρεσίες από το γραφείο αυτό στην εν λόγω γλώσσα, ή (β) λόγω της φύσης του γραφείου, είναι λογικό οι επικοινωνίες και οι υπηρεσίες από αυτό το γραφείο να είναι διαθέσιμες και στα αγγλικά και στα γαλλικά. (2) Οποιοδήποτε μέλος του κοινού στο Νιού Μπράνσγουικ έχει το δικαίωμα να επικοινωνεί με, και να λαμβάνει διαθέσιμες υπηρεσίες από, οποιοδήποτε γραφείο ενός θεσμικού οργάνου του νομοθετικού σώματος ή της κυβέρνησης του Νιού Μπράνσγουικ στα αγγλικά ή στα γαλλικά. 21. Τίποτα εξ όσων προβλέπονται στα σημεία 16 έως 20 δεν καταργεί, ή παρεκκλίνει από, οποιοδήποτε δικαίωμα, προνόμιο ή υποχρέωση δύον αφορά την αγγλική και τη γαλλική γλώσσα, ή οποιαδήποτε από αυτές, που υπάρχει ή συνεχίζεται δυνάμει οποιαδήποτε άλλης διάταξης του Συντάγματος του Καναδά.

22 Τίποτα εξ όσων προβλέπονται στα σημεία 16 έως 20 δεν καταργεί, ή παρεκκλίνει από, οποιοδήποτε νομικό ή εθιμικό δικαίωμα ή προνόμιο που αποκτήθηκε ή αποκομίστηκε είτε πριν είτε μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Χάρτη σε σχέση με οποιαδήποτε γλώσσα που δεν είναι η αγγλική ή η γαλλική.

Εκπαιδευτικά Δικαιώματα Μειονοτικών Γλωσσών

23. (1) Οι πολίτες του Καναδά (α) των οποίων η πρώτη γλώσσα που έμαθαν και εξακολούθουν να κατανοούν είναι αυτή του αγγλόφωνου ή του γαλλόφωνου πληθυσμού της επαρχίας στην οποία κατοικούν, ή (β) που έχουν λάβει την πρωτοβάθμια σχολική τους εκπαίδευση στον Καναδά στα αγγλικά ή στα γαλλικά και κατοικούν στην επαρχία. (2) Οι πολίτες του Καναδά, των οποίων κάποιο παιδί έχει λάβει ή λαμβάνει πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση σε εκείνη τη γλώσσα σε εκείνην την επαρχία. (2) Οι πολίτες του Καναδά, των οποίων κάποιο παιδί έχει λάβει ή λαμβάνει πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση στην αγγλική ή γαλλική γλώσσα στον Καναδά, έχουν το δικαίωμα όλα τα παιδιά τους να λάβουν πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση στην ίδια γλώσσα. (3) Το δικαίωμα των πολιτών του Καναδά σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2) να λαμβάνουν τα παιδιά τους πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια σχολική εκπαίδευση στη γλώσσα του αγγλόφωνου μειονοτικού πληθυσμού μιας επαρχίας (α) ισχύει οπουδήποτε στην επαρχία ο αριθμός των παιδιών των πολιτών που έχουν αυτό το δικαίωμα αρκεί για να δικαιολογηθεί την παροχή από τους δημόσιους πόρους της διδασκαλίας των μειονοτικών γλωσσών και (β) περιλαμβάνει, όταν ο αριθμός των παιδιών αυτών το δικαίωμα να τους παρέχεται η εκπαίδευση σε εκπαιδευτικές γεγονότικες γλώσσας που παρέχονται από δημόσιους πόρους.

Εκτέλεση

24. (1) Ήπιος έχει υποστεί παραβίαση ή στέρηση των δικαιωμάτων ή των ελευθεριών, όπως κατοχυρώνονται από τον παρόντα Χάρτη, μπορεί να προσφέγεται σε δικαστήριο αρμόδιας δικαιοδοσίας προκειμένου να λάβει το ένδικο μέσο που το δικαστήριο θεωρεί κατάλληλο και δίκαιο για την περίσταση. (2) Σε περίπτωση που, στο πλαίσιο διαδικασίας του εδαφίου (1), ένα δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα αποδεικτικά στοιχεία αποκτήθηκαν κατά τρόπο που παραβίασε ή στέρησε οποιαδήποτε δικαιώματα ή ελευθερίες που κατοχυρώνονται από τον παρόντα Χάρτη, τα αποδεικτικά στοιχεία αποκλείονται εφόσον αποδεικνύεται ότι, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις, η αποδοχή τους στη διαδικασία θα δυσφήμιζε την απονομή της δικαιοσύνης.

Γενικά

25. Η εγγύηση ορισμένων δικαιωμάτων και ελευθεριών σε αυτόν τον Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να καταργεί, ή να παρεκκλίνει από, τυχόν δικαιώματα ή ελευθερίες που σχετίζονται με τους αυτόχθονες λαούς του Καναδά, συμπεριλαμβανομένων (α) τυχόν δικαιωμάτων ή ελευθεριών που έχουν αναγνωριστεί από την Βασιλική Διακήρυξη της 7ης Οκτωβρίου 1763, και (β) τυχόν δικαιωμάτων ή ελευθεριών που υφίστανται τώρα μέσω συμφωνιών διεκδίκησης εκτάσεων γης ή που μπορεί να αποκτηθούν κατ' αυτόν τον τρόπο. 26. Η εγγύηση ορισμένων δικαιωμάτων και ελευθεριών σε αυτόν τον Χάρτη δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως άρνηση της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων ή ελευθεριών που υφίστανται στον Καναδά. 27. Ο παρών Χάρτης θα ερμηνεύεται κατά τρόπο που συνάρτεται με τη διατήρηση και την ενίσχυση της πολυπολιτισμική κληρονομιάς των Καναδών. 28. Παρά τα ούσα ορίζονται στον παρόντα Χάρτη, τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που αναφέρονται σε αυτόν διασφαλίζονται εξίσου για τους άνδρες και τις γυναίκες. 29. Τίποτα εξ όσων περιέχονται στον παρόντα Χάρτη δεν καταργεί ή παρεκκλίνει από τυχόν δικαιωμάτα ή προνόμια που εγγυάται, ή απορρέουν από, το Σύνταγμα του Καναδά άσφορά τα εκκλησιαστικά, που διαφορετικά σχολεία ή τα σχολεία διαφορετικού θρησκευτικού δόγματος. 30. Οποιαδήποτε αναφορά του παρόντα Χάρτη σε μια επαρχία ή στην νομοθετική συνέλευση ή σε ένα νομοθετικό σώμα μιας επαρχίας θεωρείται ότι περιλαμβάνει αναφορά στην περιφέρεια Γιουκόν και στις Βορειοδυτικές περιφέρειες ή στην αρμόδια νομοθετική αρχή αυτών, ανάλογα με την περίπτωση. 31. Τίποτα εξ όσων περιέχονται στον παρόντα Χάρτη δεν επεκτείνει τις νομοθετικές εξουσίες οποιουδήποτε οργάνου ή αρχής.

Εφαρμογή του Χάρτη

32. (1) Ο Χάρτης αυτός ισχύει (α) στο Κοινοβούλιο και την κυβέρνηση του Καναδά για όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην εξουσία του Κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένων όλων των θεμάτων που αφορούν την περιφέρεια Γιουκόν και τις Βορειοδυτικές περιφέρειες, και (β) στο νομοθετικό σώμα και την κυβέρνηση κάθε επαρχίας όσον αφορά όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην εξουσία του νομοθετικού σώματος κάθε επαρχίας. (2) Κατά παρέκκλιση του εδαφίου (1), το σημείο 15 δεν παράγει αποτελέσματα παρά τρία χρόνια μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Χάρτη. 33. (1) Το Κοινοβούλιο ή το νομοθετικό σώμα μιας επαρχίας δύναται ρητώς να δηλώσει με νόμο του Κοινοβουλίου ή του νομοθετικού σώματος, κατά περίπτωση, ότι ο νόμος ή μια διάταξη αυτού παρέχεται ανεξάρτητα από μια διάταξη που περιλαμβάνεται στο σημείο 2 ή στα σημεία 7 έως 15 του παρόντος Χάρτη. (2) Νόμος ή διάταξη ενός νόμου, για τον οποίο ισχύει μια διήλωση που γίνεται σύμφωνα με το παρόν σημείο, έχει την εφαρμογή που θα είχε εάν δεν επρόκειτο για τη διάταξη αυτού του Χάρτη που αναφέρεται στη διήλωση. (3) Η διήλωση που γίνεται δύναμει του εδαφίου (1) παρένει παράγει αποτελέσματα πέντε έτη μετά την έναρξη της ισχύος της ή σε προγενέστερη ημερομηνία, όπως ορίζεται στη διήλωση. (4) Το Κοινοβούλιο ή το νομοθετικό σώμα μιας επαρχίας μπορεί να επαναλάβει διήλωση που έγινε σύμφωνα με το εδάφιο (1). (5) Το εδάφιο (3) εφαρμόζεται σε περίπτωση επανάληψης που έγινε βάσει του εδαφίου (4).

Παραπομπή

34. Το παρόν Μέρος μπορεί να αναφέρεται ως Χάρτης Δικαιωμάτων και Ελευθεριών του Καναδά.

«Πρέπει τώρα να εδραιώσουμε τις βασικές αρχές, τις βασικές αξίες και τις πεποιθήσεις που μας συγκροτούν ως Καναδούς έτσι ώστε, πέρα από τα αισθήματα αφοσίωσης για κάποια περιοχή, να υπάρχει ένας τρόπος ζωής και ένα σύστημα αξιών που μας κάνει υπερήφανους για τη χώρα που μας έχει δώσει τέτοια ελευθερία και τέτοια ανυπολόγιστη χαρά».

P.E. Trudeau 1981

Αυτή η έκδοση δημοσιεύεται για Καναδούς των οποίων η μητρική γλώσσα δεν είναι ούτε η αγγλική ούτε η γαλλική. Δεν πρόκειται για επίσημη μετάφραση του Καναδικού Χάρτη Δικαιωμάτων και Ελευθεριών. Πρέπει να συμβουλευτείτε την επίσημη έκδοση κάθε φορά που σκοπεύετε να ερμηνεύσετε ή να εφαρμόσετε τις διατάξεις του εγγράφου.